

ОПРЕДЕЛЕНИЕ
КОЛЛЕГИИ СУДЕЙ КОНСТИТУЦИОННОЙ ПАЛАТЫ
ВЕРХОВНОГО СУДА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

жаран Абдикарим Гапарович Эшматовдун жана анын окулу Айтибай
Шамурзаевич Сурановдун кайрылуусун өндүрүшкө кабыл алуудан
баш тартуу жөнүндө

2016-жылдын 20-сентябры

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы: Ч. О. Осмонова, М. Ш. Касымалиев, Ж. И. Саалаевдин курамында, катчы М. Э. Толобалдиевдин катышуусунда жаран Абдикарим Гапарович Эшматовдун жана анын окулу Айтибай Шамурзаевич Сурановдун кайрылуусун карап чыгып, төмөнкүлөрдү

т а п т ы:

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына 2016-жылдын 15-июлунда жаран А. Г. Эшматов жана анын өкүлү А. Ш. Суранов Ноокат райондук прокуратурасынын 2008-жылдын 18-апрелиндеги №1-14-д-371-08 -каршылыгын жана ага негизделген Караташ айыл өкмөтүнүн 2008-жылдын 24-апрелиндеги №43-токтомун Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 20-беренесинин 4-бөлүгүнүн 10-пунктуна, 42-беренесинин 1-бөлүгүнө, 46-беренесинин 2-бөлүгүнө карама-каршы келет жана аларды конституциялык эмес деп таап берүүнү суранып, өтүнүч менен кайрылган.

Кайрылууга ылайык, кайрылуучунун атасы Г. Эшматов Ноокат районунун Кара-Таш айылдык округунун Нойгут айылында 1973-жылдары колхоздон жер алып, ошол жерге турак жай салган. 1985-жылы кайрылуучу үйлөнгөндүгүнө байланыштуу, анын ата-энеси ошол үйдү А. Г. Эшматовго берген. Ал бул турак жайда 1974-жылдан бери жашап турганын, бирок турак жайга тийешелүү жеке менчикти Ноокат районуна караштуу Кара-Таш айылдык өкмөтүнүн 1999-жылдын 20-мартындагы №15-чи токтомунун негизинде Ноокат райондук каттоо башкармалыгында каттоодон өткөндүгүн белгилеп кеткен.

Кайрылуучунун агасы М. Гапаровтун 1981-жылы ажырашып кеткен аялы А. Осмонкулова 2008-жылы Ноокат районунун прокуроруна арыз менен кайрылып, прокурордун 2008-жылдын 18-апрелиндеги каршылыгынын негизинде райондук соттун чечими менен кайрылуучунун талаш болгон үйгө менчик ээлигин тастыктаган документтерин жокко чыгарылып, анын үстүнөн кылмыш иши козголгон.

Ноокат райондук соту 2008-жылдын 20-июнундагы чечими менен 2002-жылы каза болгон М. Гапаровдун уулу - А. Гапаров атасынан калган турак жайга мураскор, менчикке болгон укугун анык деп таап, бул турак жайга А. Гапаровдун менчик укугун каттоодон өткөрүүгө каттоо башкармалыгын милдеттендирген. Кайрылуучу бул чечимге көзөмөл ирээтинде тиешелүү соттук инстанцияларга арыз менен кайрылган.

Кыргыз Республикасынын Жогорку соту 2009-жылдын 2-мартындагы токтом менен А.Г. Эшматовдун даттануусун жарым-жартылай канаттандырып, Ноокат райондук сотунун 2008-жылдын 20-июлундагы чечимин, Ош облустук сотунун экономикалык иштер боюнча соттук коллегиясынын 2008-жылдын 26-сентябрындагы аныктамасын бузуп, ишти негизинен кароо үчүн Ноокат райондук сотуна жөнөткөн.

Кайрылуучунун айтымында, А. Осмонкулова Ош шаардык сотуна кайрылып, аталган соттун 2009-жылдын 10-июнундагы аныктамасы менен доо арыз кыймылсыз калтырылып, 2009-жылдын 3-июлуна чейин

А. Гапаровго арыздын кемчиликтерин жоюга мөөнөт берилген, бирок аныктама аткарылбагандыгына байланыштуу иш кароосуз калтырган.

Жогоруда аталган аныктамалар жана токтомдор күчүндө болгондугуна карабастан, Г. А. Эшматовду Ош облустунун ар кандай инстанцияларындагы соттору, үйдөн чыгаруу жөнүндө жана башка чечимдерин чыгарып, анын конституциялык укуктарын бузуп жатышат деп эсептейт.

Ошону менен бирге, кайрылуучу 1993-жылдын 18-декабрындагы Кыргыз Республикасынын «Прокуратурасы жөнүндө» Мыйзаманын 5, 17-беренелирин жана прокурордун чыгарган каршылыгын көрсөткөн. Бул каршылык, кайрылуучунун айтымында, мыйзамсыз болгондугуна карабастан, анын негизинде Кара-Таш айыл өкмөтү 2008-жылдын 24-апрелиндеги №43-токтомун чыгарып, А. Эшматовдун Конституциянын 20-беренесинин 4-бөлүгүнүн 10-пунктунда жана 46-беренесинин 1, 2, 3- бөлүктөрүндө каралган укуктарын бузган.

Ошол эле учурда, кайрылуучу айыл өкмөтү 2008-жылдын 29-октябрындагы №2408-справкасын толтуруп берип, Конституциянын 20-беренесинин 4-бөлүгүнүн 10-пунктунун, 42-беренесинин 1-бөлүгүнүн, 46-беренесинин 2-бөлүгүнүн талаптарын бузган, деп эсептейт.

Андан тышкары, Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин 166-беренесине ылайык козголгон кылмыш иш боюнча Ноокат райондук соту 2009-жылдын 28-январындагы өкүмү менен А. Г. Эшматовду актап, ал эми Ош облустук сотунун кылмыш иштер боюнча соттук коллегиясы 2009-жылдын 2-апрелиндеги өкүмү менен А. Г. Эшматов эсептик көрсөткүчтүн 30 (отуз) өлчөмүндөгү айыпка кириптер болгон. Бул өкүмдү да, кайрылуучу конституциялык эмес жана конституциялык укуктарына карама-каршы келет деп эсептейт.

Жогорудардын негизинде, А. Г. Эшматов Ноокат районунун прокурорунун каршылыгын жана Кара-Таш айыл өкмөтүнүн токтомун конституциялык эмес деп таап берүүнү суранат.

Судьялар коллегиясы кайрылууну жана ага тиркелген материалдарды изилдеп чыгып, кайрылуу боюнча «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья Ч. О. Осмонованын маалыматын угуп, төмөнкүдөй тыянакка келди.

Кайрылууга жана ага тиркелген материалдарга ылайык, кайрылуучу прокурордун каршылыгын жана прокурордун каршылыгына негизделген айыл өкмөтүнүн токтомун Кыргыз Республикасынын Конституциясына жана мыйзамдарына карама-каршы келет деп таап берүүнү суранат.

Бирок, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 97-беренесинин 6-бөлүгүнө, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 4, 18-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы мыйзамдар жана башка ченемдик укуктук актылар Конституцияга карама-каршы келген учурда аларды Конституцияга ылайык эмес деп табат.

Ал эми, аталган конституциялык Мыйзамдын 24-беренесине ылайык мыйзамдын, башка ченемдик укуктук актынын, Кыргыз Республикасы үчүн күчүнө кире элек эл аралык келишимдин же Конституцияга өзгөртүүлөр тууралуу мыйзамдын долбоорунун Конституцияга ылайык келүүсү жөнүндөгү маселеде күмөндүүлүктүн пайда болуусу - ишти Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасында кароого негиз болуп эсептелет.

Ошол эле учурда, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 5-беренесинин 3-бөлүгүнө ылайык мамлекет, анын органдары, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана алардын кызмат адамдары Конституцияда жана мыйзамдарда аныкталган ыйгарым укуктардын алкагынан чыга алышпайт. Ушуга байланыштуу, прокурордун каршылыгын, айыл өкмөтүнүн токтомун текшерүүгө, жокко чыгарууга же укуктук баа берүүгө Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын укугу жок.

Демек, жаран А. Г. Эшматовдун кайрылуусу мазмуну жана таризи боюнча «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 24, 25-беренелеринин талаптарына ылайык келбейт, кайрылууда көрсөтүлгөн талаптар Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын кароосуна караштуу эмес жана аны конституциялык сот өндүрүшүндө кароого негиз жок.

Жогорулардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 3-бөлүгүнүн 1, 4-пункттарын жана 5-бөлүгүн жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы

а н ы к т а д ы:

1. Жаран Абдикарим Гапарович Эшматовдун жана анын окулу Айтибай Шамурзаевич Сурановдун Эшматовдун кайрылуусун өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартылсын.

2. Кайрылуу жана ага тиркелген материалдар кайтарылып берилсин.

3. Аныктама Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына даттанылышы мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Ч. О. Осмонова

Ж. И. Саалаев

М. Ш. Касымалиев

№ 38-0